

Siyentistang Panguma

By: Noy Juriana

Ang mga mag-uuma nga nagtuon ug dugang teknolohiya sa pagpalambo sa panguma sa Lungsod sa Braulio E. Dujali ilalum sa PalayCheck Program nga gipasiugda ni Mayor Lolita A. Moral pinaagi usab sa suporta sa mga meyembro sa konseho pinangulohan ni Vice Mayor Samuel F. Pacres ug sa Municipal Agriculturist, Mr. Nelson C. Baer, nagpahigayon ug Educational Tour sa Bansalan, Davao del Sur niadtong August 19, 2011.

Ang Lungsod sa Bansalan usa sa mga lugar sa Probinsya sa Davao del Sur nga nag promote sa Organic Farming. Ang Mindanao Baptist Rural Life Center (MBRLC) sa Barangay Kinuskusan, naga produce ug organic fertilizer gamit ang mga indigenous materials, naga process usab ug fresh milk gikan sa kanding, milk soap ug ang tanang tanom sa 19 hektarya nga yuta walay gigamit nga synthetic chemicals ug fertilizers.

MBRLC's milling plant of organic fertilizer

Ang Lao Integrated Farms, Inc., sa Eman, Bansalan, usa pod ka Advocate of Organic Farming, member of Organic Farmers and Processors Association of the Philippines (OFPAP) and technically assisted by Southern Philippines Agri-Business and Marine and Aquatic School of Technology (SPAMAST) gipanag-iyahan ni Mr. Benjamin R. Lao, Magsasakang Siyentista. Naka inbento ug talagsaong produkto si Lao gikan sa tuba sa lubi, sama sa: coconut sugar, coconut syrup, coconut balls, coconut polvoron, coconut tea, all purpose seasoning sauce ug whitening soap ug duna usab presko nga gatas sa kanding.

Gitudloan ni Lao ang mga mag-uuma unsaon paghimo ug epiktibo nga pang spray sa kohol. “Ang bulak nga *euphorbia sagulan* ug 1 ka litro nga beer, 1 ka litro nga gin (alcohol), kinugay nga asukar ug molasis, ihalo sa usa ka sudlanan sulod sa pito (7) ka adlaw (concoction), ang duga niini epektibo nga spray sa kohol sa basakan”, matud ni Lao. “For rat infestation. Paklang sa badyang id-iron ug i-air dry. Duha (2) ka cup nga badyang, usa (1) ka cup nga yellow corn ug kalkag (dried shrimp) ihalo ug isulod sa putol nga kawayan ug ibutang sa lugar nga daghan ilaga, kay epektibo kini nga pangpatay sa ilaga.

Si Mr. Benjamin R. Lao nagpaambit sa iyang siyentistang abilidad sa pagpanguma

Harmful Insects Attractant. Magkutaw ug usa (1) ka kilo nga kinugay asukar sa usa (1) ka gallon nga tuba walay tungog ug ibutang sa sudlanan ug ipaduol didto sa lugar nga giataki sa peste, kay epektibo kini nga pangpatay sa dangan”, dugang pagtudlo ni Lao.